

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 20. avgusta 1897.

Štev. 23.

XII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki dne 5. avg. t. l.

(Konec.)

Društveni blagajnik, g. A. Koblar, poročal je o denarnem stanju. Dohodkov je bilo 17.110 goldinarjev 23 kr. Med drugimi so nabrale podružnice 7991 gld. 70 kr.; časniki 2575 gld. 84 kr. Pokroviteljine je bilo 1985 gld., raznih darov 1504 gld. 67 kr. Stroškov je bilo 20.634 gld. 57 kr., med tem za šolo v Trstu 5405 gld. 6 kr., za šolsko poslopje ravno tam 3393 gld. 48 kr.; za šolske vrtnice 2421 gld.; za velikovško šolo 4269 gld. 65 kr. itd. Za minulo leto je bilo torej primanjkljaja 3524 gld. 34 kr. Ker je družba pa prej imela preostanka 6577 gld. 68 kr., je ostalo koncem l. 1896. še 3053 gld. 34 kr.

Dalje omenja g. blagajnik, da je med podružnicami 31 „spečih“. Da bi se vendar vzdramile na korist družbe!

V predstojništvo so bili izvoljeni dosedanji izstopivši člani, le namesto g. dr. Jos. Vošnjaka je bil na novo izvoljen g. profesor M. Peterlin v Ljubljani. Nadzorništvo in razsodništvo se potrdi staro.

Konečno se g. prvomestnik zahvaljuje vsem udeležencem in zastopnikom loškega mesta, ki so družbi priredili tako sijajen vsprejem. Svitlemu cesarju se je potom okrajnega glavarstva poslala udanostna izjava.

Č. g. mestni župnik Tomažič se zahvaljuje vodstvu za trud in želi, da bi družba čvrsto napredovala, da bi pridobila vedno novih podružnic in ustanovljala vedno več šol po vzgledu velikovške.

Ob 1. uri popoldne se je pričel „na Šte-marjih“ banket. Zbrali so se na prijetnem vrtu družbeniki, med njimi zlasti častno število duhovnikov in gospa, zastopnic ženskih podružnic. Zabavala nas je vrla domžalska godba.

Prvi je nazdravil g. prof. T. Zupan presvitlemu cesarju. Podpredsednik g. L. Svetec se je zahvaljeval loškemu mestu za prijazen vsprejem. Pravi, da dajejo druge družbe svojim udom raznih zabav, to in ono — naša pa nalaga le delo, trud in žrtve. Jedno nam pa vendar podaje: dobro vest, da koristimo narodu. Plačilo bode hvaležnost naroda in slovenske mladine. — Loški župan g. Lenček pozdravlja goste, poudarja vzajemnost in nazdravlja vodstvu. — Č. g. župnik Tomažič pozdravlja vse došle goste in jim prisrčno napije, ker „Vaša kri je naša kri in po naših žilah teče Vaša kri“.

Gospodičina Malči Sušnikova pravi, da delo je prvo, drugo še-le besede. Po tem se ravnajo loške Slovenke, ki pokažejo vspeh svojega dela s tem, da so zložile 100 gld. pokroviteljine, katero izroči vodstvu. — Kratke, ali s stotakom podprte besede so se burno odobravale. — Za ta dar se zahvaljuje g. kurat Koblar, ki napije slovenski eneržiji.

Zdravnik g. dr. Arko govori v imenu loške čitalnice; g. visokošolec V. Sušnik pa poudarja pomen narodne vzgoje in napije ženstvu. — Gosp. tajnik A. Žlogar prebere v obilnem številu došle brzojave. S Koroškega sta došla brzojava iz Beljaka in Ukev. Kje pa so ostali drugi kraji?

Odvetnik g. dr. Krisper poudarja, da je naša družba vseslovenska. To naj pokaže tudi na zunaj z veliko vseslovensko slavnostjo, ki naj se na korist družbi priredi v Ljubljani. Poudarja, da beseda „narodnost“ sama še ne zadošča, marveč da treba tudi dela. Zato delajmo! — Gosp. dr. Medved iz Maribora omenja štajerskih razmer, ktere osvitljuje zlasti padec celjske gimnazije. Družba naj deluje krepko zlasti v obmejnih krajih. — G. Gregor Einspieler opisuje žalostne razmere koroških Slovencev, ki trpé neizmerno škodo zlasti na šolskem polju in poudarja potrebo složnega delovanja. Zahvaljuje se družbi za vse, kar je storila za Koroško, zlasti za velikovško šolo.

V imenu národnega ženstva je govorila gospiea Franja Miklavčič. — Pozdrave od sinje Adrije nam je prinesel gosp. A. Jaklič. Morje adrijansko bilo nekdanje je slovansko. Sedaj je nam skušajo vzeti. Neki svetnik je dejal: Dajte mi krščanskih mater in spreobrnili bom svet. A pri nas velja: Dajte nam slovenskih mater in krasno morje adrijansko bode zopet slovansko! — Gospá Dolinarjeva iz Trsta pravi, da čuti ona kot mati v Trstu, kakó potrebna je dobra slovenska žena. Zató napija družbi, da se spominja slovenskih trpinov ob Adriji. — Gosp. Ravnikar iz Goriškega se spominja goriških razmer; Lahoni in ž njimi nemškutarji pritiskajo z vso silo na nas, treba torej brambe. A zato se združimo vsi pod praporom: „Vse za vero, dom in cesarja!“ — tudi v politiki. — Konečno se še mestni kaplan g. Rozman spominja onih, ki hočejo vladati nad nami in biti „Herrenvolk“. A mi nočemo služiti in jerobiti nikomur. In takih značajev, odločnih in delavnih, nam vzgojijo družba sv. Cirila in Metoda.

Ob 5. uri se je pričel koncert, pri katerem so v lepi slogi sodelovala razna škofjeloška društva. Nastopali so pevski zbori in nas navduševali z izbornim petjem. S posebno slastjo smo poslušali tamburico, na kateri so kazale veliko spretnost vrle tamburašice in tamburaši. Sodelovala je tudi domžalska godba.

Ko so odhajali gostje, zažarel je na bližnjem hribu velik kres, švigale so v zrak rakete. — V prijetnem spominu nam ostane dan letošnje glavne skupščine v prijazni pisani Loki. Znova smo se navdušili za národno delo, za našo Ciril-Metodovo družbo, ki vedno rasti in se razcvita!

Velika národna slavnost v Celju

dne 7. in 8. avgusta 1897. l.

(Izvirno poročilo.)

Krasno in prepomenljivo slavnost so obhajali celjski Slovenci in ves slovenski národ sploh z zastopniki bratskih slovanskih národov dne 7. in 8. t. m. ob otvoritvi „Národnega doma“ in blagoslovljenja nove zastave celjskega „Sokola“. Slavnost se je obnesla presijajno, v kljub temu, da so celjski Nemčurji napenjali vse moči, rabili naj-sramotnejša pomagila, da jo onemogočijo ali vsaj zmanjšajo nje utis. Ali ravno grdi nastop in početje celjskih „Nemcev“ je našo slavnost še povzdignilo. Pokazalo se je, koliko vredna je tista „olika in kultura“, s katero se bahajo nasprotniki naši, katero nam vsepovsod hvalijo in ponujajo. — V sledečem opišemo slavnost vsaj v večjih potezah:

1. Že v soboto dne 7. avgusta so začeli prihajati tuji gostje. Vsprejem vršil se je na kolo-dvoru razmeram primerno slovesno. Prvi so prihajali bratje Čehi-Sokoli, potem Hrvatje in Slovenci, zastopniki društev z zastavami itd. Slovesen vhod v mesto je bil prepovedan, korakati smo morali zato posamezno. Ob straneh ceste je stala v gostih trumah nemška celjska „gospóda“, ki nas je vsprejela z divjim krikom in žvižganjem. — Na isti način se je vršil vsprejem v nedeljo, ko so prihajali gostje iz Ljubljane in Zagreba, na čelu jim ljubljanski in hrvatski „Sokol“. Zbralo se je nas kmalu na tisoče Slovanov in lažnjiva so poročila nemških listov, ki pravijo, da se je slavnost ponesrečila. O ne; slavnost se je izvrstno posrečila, a ponesrečili so se povsem poskusi nasprotnikov, ki so jo hoteli na vsak način zavirati.

Mestna policija ni storila za vzdrževanje reda ničesar, nobenemu nemškemu razgrajacu se ni zgodilo niti za las žalega; morali so skrbeti za red orožniki, pozvani od vseh stranij v Celje, in vojaki, ki so obdajali cesarja Jožefa trg in branili nemškimi vročekrvnim kričaćem pristop k „Národnemu domu“. — Posebno so nasprotnike bódle v oči rdeče srajce sokolske in črne suknje duhovnikov, ktere so psovali, kjerkoli so jih videli.

2. „Národní dom“ je bil lepo okinčan z zelenjem in národnimi zastavami. Kmalu se je tam

pričelo živahno življenje. Brat je pozdravljal brata, dasi je bilo zbranega na tisoče ljudstva, nisi čul žal-besede, videl neprijetnega prizora. Vse obnašanje tako dostojno in mirno, da je moralo dopasti vsakomur. Navdušenje bilo je veliko, zabava se je živahno razvijala, — a za one „kulturo-nosee“, ki so zzunaj kričali in žvižgali, se ni zme-nil nihče.

Za postrežbo, prenočišče itd. je dobro poskrbel slavnostni odbor, kteremu gre srčna zahvala gostov. V toliko težavnih celjskih razmerah je storil res veliko.

Ob 1/2 9. zvečer je bil v jako krasni dvorani koncert, ki se je obnesel sijajno. Dvorana bila za toliko gostov še premajhna, polni so bili tudi vsi sosedni prostori in dvorišče. — G. Ineman je deklamoval lepi „prolog“, kterega je za ta večer zložil naš pesnik A. Funtek. Igralci ljubljanskega dramatičnega društva so predstavljali igro „V Diogenovem sodu.“ Petje je oskrbovalo slavno pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane in vrli mešani pevski zbor iz St. Jurija ob južni železnici. Bilo je res krasno petje, ki je segalo do srca vsakemu poslušalcu. Pri koncertu je sodelovala tudi godba ognjegasnega društva iz Zagreba, ki je oba dneva vstrajno svirala.

3. V nedeljo zjutraj, po dohodu tujih gostov, začela se je na tisoče broječa množica pomikati proti slavnostnemu prostoru pod milim nebom, kjer je mil. g. celjski opat Ogradi daroval sv. mašo in blagoslovil novo zastavo celjskega „Sokola.“ Nepregledne čete navdušenih rojakov od vseh stranij slovenske zemlje in zastopniki drugih slovanskih národov zbrali so se tam. Zastopanih je bilo 65 društev. Po blagoslovljenju je imel mil. g. opat lep nagovor, v katerem je razložil pomen nove zastave. Potem so zastopniki društev itd. pribili žeblje v zastavo, ki se je posestrila z drugimi. Za kumico novi zastavi je bila blagorodna gospá Mara pl. Berks-Čopova, soproga držav-nega poslanca vit. H. Berksa.

4. Pred banketom se je slovesno otvoril „Národní dom“ z odkritjem spominske plošče. Načelnik celjske posojilnice, ki je zgradila dom, g. dr. Srnec, je v daljšem iskrenem govoru kazal razvitek posojilnice in postanek nove stavbe. Naj-večja zasluga, da se je ustanovila posojilnica in pozneje zgradil „Národní dom“, gré bivšemu poslancu blag. g. Mih. Vošnjaku.

Novi dom je sijajen dokaz, koliko premore marljivost in vstrajnost, kaj se doseže po neumornem, požrtvovalnem delu. Naj ga vedno čuva roka božja!

5. V veliki dvorani je bil banket. Dvorana je bila zopet polna odličnega občinstva, katero je zabavala godba. — Izmed govornikov se je oglašil najprej g. dr. Srnec, klical vsem gostom iskreni „Dobro došli“ in prebral udanostno izjavo, ktera se je z burnim odobravanjem odposlala svitlemu cesarju. — Starosta celjskega „Sokola“, g. dr. A. Brenčič, se je zahvaljeval došlim Sokolom (bilo jih je nad 300) in jim nazdravil. — Dalje so napivali gg.: dr. J. Vrečko češkemu národu; dr. Hra-šovec Srbom in Hrvatom; dr. Iv. Dečko izven-celjskim, osobito koroškim in primorskim Sloven-cem; Drag. Hribar národnemu ženstvu; notar L. Baš ljubljanskemu županu Iv. Hribarju; župan Iv. Hribar slovenskemu národu-zmagovalcu; Čeh dr. Novotný slovenskim Sokolcem; starosta ljubljanskega Sokola dr. Iv. Tavčar slovenstvu v našem Celju; vit. Berks g. M. Vošnjaku; Hrvat Mihelič celjskemu „Sokolu“; Srb T. Bogdan-ović slovanski vzajemnosti.

6. Po banketu je bila na slavnostnem prostoru zunaj mesta velika ljudska veselica. Nastopali so razni „Sokoli“ in s svojimi dovršeni-mi vajami kar očarali mnogobrojno občinstvo. Posebno so se odlikovali češki Sokoli, ki so jako točno in lepo izvajali najtežje vaje. A i drugi Sokoli brez izjeme so kazali s svojim nastopom, koliko premore stanovitno in spretno vežbanje in kakó človek more izuriti svoje telo ter utrditi telesne moči. Za zabavo je i tú skrbela godba. Škoda

Naročajte in razširjajte „Mir“!

le, da je dež nekoliko motil ta del slavnosti; v ostalem smo imeli najugodnejše vreme, kakor da se je jasno nebo veselilo z nami.

7. Zvečer se je v „Národnem domu“ zopet razvila prijetna prosta zabava, v veliki dvorani pa je godba svirala na ples. — A zunaj? Zunaj po ulicah se je zbirala celjsko-nemška gospóda, ki je v svoje vrste sprejela te dni tudi barabe najgrše vrste ter jih je napojila, da so delali ropot. Besnega vpitja in žvižganja ter piskanja ni bilo ne konca ne kraja. Psovke in najnesramnejše zabavlje so letele od vseh stranij, a policija je vse to — mirno poslušala in gledala!

Teško se nam je bilo ločiti od krasnega doma in dragih bratov. A morali smo misliti na odhod. Po polnoči odkorakali smo na kolodvor v spremstvu vojakov. Pred nami, za nami, ob stranéh vojaki, da nas varujejo pred razdivjano druhaljo. Odhajajoči smo prepevali národne pesmi. Pred kolodvorom se je bila zbrala nasprotna klika ter nas je tam sprejela z nepopisnim krikom in razgrajanjem. Kamenje in gnila jajca so letela na naše vrste, več oseb je bilo ranjenih!! S tem so celjski olikanci postavili krono svojemu barabonskemu početju onih dni. Dà, njih „kultura“ obstoji v — kamenju in gnilih jajcah!

A mi smo se vendar le veselili prekrasne, nepozabljive slavnosti ter odšli z zavestjo, da to: **bil je naš, bil je slovenski dan!** R.

Občni zbor Leonove družbe.

Leta 1892. se je na Dunaju osnovala zveza katoliških učenjakov. Na svoje bandero si je zapisala geslo: Znanost na podlagi krščanskih načel. Stavila si je namen, družiti krščanskomisleče učenjake avstrijske, ki naj bi se med seboj vzpodbujali in skupno delovali za napredek znanosti na temelju krščanskih načel.

Imenuje se ta zveza „Leonova družba“, po sedanjem slavem papežu Leonu XIII., kateri, sam velikan med učenjaki, vedno vzbuja in pospešuje znanstvena dela in podjetja.

Udov šteje Leonova družba dosedaj 1720, med njimi mnogo mož, katerih imena slovijo ne samo po Avstriji, ampak se častno imenujejo tudi daleč okrog izven Avstrije. Iz cesarske hiše same je 11 udov, na čelu jim sam presvitli cesar.

Gotovo častna in v naši dobi, ko se plitvost, združena z oholostjo, toliko šopiri, ko se toliko zmedenih nazorov natveza ljudem pod krinko znanosti in vede, vzlasti, kedar se gre zato, da bi se prizadel kak udarec katoliški veri, pomenljiva in potrebna družba!

Da bi dosegla svoj namen, gojiti in pospeševati znanstveni napredek, snuje in podpira ona različna znanstvena podjetja, razširja spise in knjige o znanstvenih predmetih, prireja ob določenih časih zborovanja in predavanja o znanstvenih vprašanjih.

Letos je imela svoj občni zbor tukaj v Celovcu. Dne 26. julija zvečer je bil vsprejem družtvenikov v „Sandwirtovi“ vrtni dvorani. Pozdravil jih je načelnik pripravjalnega odbora, grof Hoyos.

Prihodnji dan, v torek, in tudi v sredo zjutraj, je bila ob 8. uri škofova sv. maša, ob 9. uri potem pa so se začela predavanja, in sicer v deželnozborski dvorani.

V predavanjih so se razpravljala različna vprašanja iz posameznih znanstvenih strok.

Vsi navzoči — in teh je bilo prav lepo število, dvorana je bila malone polna — so z velikim zanimanjem poslušali učene govornike.

Sijajen je bil slavnostni shod, ki ga je družba priredila v torek popoldne ob 5. uri v takoimenovani „grbni dvorani“ deželne hiše.

Znamenita, s cveticami in s podobami presvitlega cesarja in papeža okinčana dvorana je bila napolnjena z odličnim občinstvom. Bili so navzoči gg.: milostl. knezoškof mariborski, dr. Napotnik, in krški, dr. Kahn, deželni glavar grof Goëss, dvorni svetnik Kozarin, general Buss itd. — Navdušeno je ploskalo občinstvo krasnim besedam, ki sta jih govorila milostl. knezoškof dr. Kahn in profesor dr. Hann, in z veseljem poslušalo poročilo glavnega tajnika Leonove družbe, prelata dr. Schindler-ja, o družbinem delovanju in napredku.

Zvečer so se družtveniki še enkrat zbrali pri banketu v „Sandwirtovi“ dvorani. Med sviranjem vojaške godbe, med lepimi napitnicami, resnimi in šaljivimi, in prijateljskimi pogovori so prijetne ure le prehitro minule.

Bila je to kaj lepa in veličastna slavnost. Kar je družba dosedaj imela občnih zborov — letos bil je šesti — se je menda ta v Celovcu najbolj sijajno obnesel.

Zato pa seveda naši občinski očetje nič ne morejo. Ko bi bilo šlo po njih volji, no, potem — — potem bi bilo število njih blamaž za eno manjše, kakor da je. Kajti razun enega so vsi enoglasno sklenili: Leonova družba se ne pozdravi! Torej tisti možaki, kateri imajo skoro za vsako

društvo, bodisi še tako neznatno, ne gledé na to, ali so njegovi udje tega ali onega stanú, ali so judje, protestantje, ali ktereколи vere, uljuden pozdrav, tisti nimajo nobenega pozdrava za „katoliško“ znanstveno družbo, za družbo, koja se trudi za znanstveni napredek, družbo, ki šteje med svoje ude presvitlega cesarja samega poleg drugih oseb iz cesarske hiše, družbe, ki šteje med svoje ude mnogo slovečih učenjakov. Pač niso mislili, kakó se s tem osmešijo pred vsemi ljudmi, kateri niso polni predsodkov.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Nekaj o šolah.) Vsako leto opominja „Mir“ svoje bralce, da naj ne pozabijo časa, kedar se morajo fantje pošiljati k vsprejemu v srednje šole. Saj je občno znano, in žalostna resnica je, da nam nedostaja olikancev v vseh krogih. Še potrebe za duhovski stan ne zmagujemo več, kaj bi potem govorili o drugih, za ktere se zahtevajo drage visoke šole v Gradcu in na Dunaju. Po dolgem, dolgem čakanju še do danes nismo pričakali, da dobimo v Celovec slovenskega odevnika, ktereга nam je treba, kakor ribi vode; potrebovali bi jih najmanj pet, a niti jednega nimamo. Zato se jako veselimo, da se je letos oglasilo, kakor čujemo, precejšnje število slovenskih fantov za latinske šole v Celovcu. Naj se le stariši ne vstrašijo začetnih stroškov in res tudi mladeniče, ki so vsprejemne izpite z dobrim vspehom prebili, pošljejo v Celovec. A ker se vrši vsprejem v srednje šole tudi po počitnicah, imajo tisti, ki so morda pozabili ali še ne odločili se, kaj bi z dečkom storili, drugič priložnost, da pripeljejo svoje sinove v latinske šole. Taki se bodo vsprejemali 15. sept. od 8. do 12. ure predpoldnem in od 3. do 6. ure popoldne. Vsak naj prinese seboj krstni list in šolsko spričevalo; vsprejemnina znaša vse skupaj 4 gld. 60 kr., koja se pa vrne, ako fant pri skušnji propade tako, da ga ne vsprejmejo. Posebno gospode duhovnike, ki pastirujejo po kmetih, zopet in zopet opominjamo, naj gledajo na to, da bi vsak iz svoje župnije, če že ne vsako leto, pa vendar vsako drugo leto, mogel poslati vsaj po jednega mladeniča v mestne šole. Oni občujejo z národom, oni poznajo gmotne razmere starišev, oni poznajo pa tudi kot učitelji veronauka duševne zmožnosti mladine, da najlažje določijo, ta ali oni bi sodil za latinske šole. Naj torej imajo za svojo sveto stanovsko dolžnost, da skrbijo za mlajši zárod, kateri bi naj pozneje zasedal njihove službe. — Še nekaj bi rad omenil o šolah. V Borovljah imamo strokovno šolo za puškarstvo, v Beljaku ravno tako šolo za lesno obrt, v Celovcu trgovinsko šolo. Vse te šole obiskuje precejšnje število mladeničev slovenskega rodú. A v nobeni ne slišiš slovenske besede. Ustanovljene so na čisto nemški podlagi. Za drugi deželni jezik se nikdo ne briga. In vendar, kakó krvavo potrebujejo slovensčino trgovci v Celovcu. Kaj bi počeli celovski trgovci na novem in starem trgu brez znanja slovenskega jezika, posebno ob četrtkih in nedeljah! Laščine se učijo, ktere živemu krstu ni treba, slovensčine pa, ki jim služi vsakdanjega kruha, kar besede ne. To je vendar narobe svet. Tu čaka našega gospoda državnega poslanca jako hvaležna naloga, na katero ga s temi vrsticami opozarjamo. Naj se ne ustrašiva in krika, ki ga bodo zagnali naši nasprotniki od obalij severnega morja do planinskih vrhov, saj ga že poznamo. Srčnost, pogumnost velja!

Iz Celovca. (Kmečki gospodarski zadruzi), ki je pred kratkem bila vložila ponudbo za dobavo krme c. kr. vojaškemu erarju, se je njena prošnja te dni vrnila s pristavkom, da je odklonjena. V njej se navaja, da je bila cena previsoko stavljena. Zaradi tega seveda zadruga ne sme obupati, ampak to naj služi kmetom le v dokaz, kakó koristna in potrebna je taka zadruga, da nas vsaj tudi na višjih mestih spoznajo. V vzpodbudo pa naj jim bo, da se še v obilnejšem številu pridružijo in vpišejo v njo, ker čim več bode zadržnikov, tem lažje in cenejše se bode potem lahko kak razpisani predmet ponujal. Ko bomo dovolj močni v tem oziru, tedaj tekmujejo lahko z vsakomur in razpolagamo po poljubnosti s cenami. Zatorej kmetje, pristopajte k tej kmečki gospodarski zadruzi!

Iz Celovca. (Slavnostni dnevi nemških hribolazcev.) Glavno mesto Koroške, Celovec, je bilo prve dni tega meseca zopet jedenkrat praznično oblečeno. Vse polno zastav in zastavic po mestu napravilo je nekaj utis na gledalca, da se je radovedno povpraševal: „Čemu se neki pripravljajo vse to?“ Bravši lepake, nabite po voglih, ki so naznanjali, da se bode vršil dne 5. do 8. avgusta v Celovcu 24. občni zbor nemškega in avstrijskega planinskega društva, združen ob jednom s 25 letnico celovške podružnice planinskega društva, se je takoj lahko podal na prostor, kjer se je vsa slavnost vršila, na benediktinski trg. Tu je vsakdo ostrmel, kajti ta trg je izgledal kakor kaka mena-

žerija. Od vseh stranij je bila napravljena ograja, sredi pa je bilo postavljenih več lesenih kolib, kjer se je točilo in prodajalo različnih razkošnih stvari. Seveda, ker se taki gostje navadno rajše kretajo po noči, kakor pa po dnevi, prižgali so jim trojno luč, namreč lampijonsko, plinovo in električno, koja zadnja je bila še od poslednje slavnosti „zlatega križa“. Tu se je tedaj popivalo, prepevalo in govorilo. Vojaška godba je krepko svirala udeležencem, ki so prišli iz vseh krajev širne Avstrije; veliko število, da ne rečemo največ, jih je prišlo pa tudi tam iz blaženega nemškega „rajha“, da pomagajo proslavljati s Celovčani tistega velikega nemškega grofa Bismarka, ki hoče bajé sezidati nemški most do adrijanskega morja. Bilo jih je prišlo okrog 500, če ni to število pretirano. Celovski mestni zbor je kar norel zá-nje. Kar si je kak občinski odbornik zmislil, naj bi se napravilo v ta namen, vse je brz dovolil. Zaradi tega je dal nastaviti po mestu izredno veliko drogov, na katerih so mogočno vihrale frankfurtarice in druge izvenavstrijske nemške zastave. Opazilo se pa je, da ni dal razobesiti na vseh svojih oficijelnih kolih po mestu nobene cesarske zastave, razven na mestni hiši. Tudi na benediktinskem trgu je bil on večinoma gospodar in plačnik. Pravijo, da je samo v olepšavo mesta dovolil velikansko svoto okrog 4000 gld. Pri pojedini se je napivalo avstrijskemu in nemškemu cesarju, pela se je avstrijska in nemška himna. Človek se mora ob taki priliki vprašati, ali smo še na avstrijski zemlji, ali ni morda kar čez noč Celovec splaval tja na germanska tla. Omeniti bi dalje tudi bilo, da goste ni samo pozdravil v imenu celovškega prebivalstva župan Neuner, ampak tudi deželni predsednik baron Schmidt-Zabiérow (to je tisti gospod, ki si je vzgojil sedanje nemške nacionalce na Koroškem in ki se je nalašč bil pripeljal iz dopusta) in deželni glavar grof Goëss; prvi v imenu c. kr. deželne vlade in slednji v imenu dežele. Deželni glavar gotovo ni govoril resnice, ker Slovenci, ki prebivamo na Koroškem, gotovo ne moremo hvaliti društva, ktero nam imena naših slovenskih gor in hribov pači s tem, da jih spreminja v čisto tujo nemščino, potem pa nas prezira, kakor da bi mi bili tuji na svoji lastni zemlji. Tudi z njihovim hinavskim počenjanjem, namreč, da škilijo čez avstrijsko mejo, se mi ne moremo strinjati, ker smo vedno udani bili našemu milemu vladarju. Prav so torej imeli nekteri Slovenci, ki se niso hoteli odzvati povabilu slavnostnega odbora tega društva, da bi zažigali gostom na čast kresove po naših slovenskih gorah, kajti mi ne bomo klečeplazili pred našimi nasprotniki in se jim za to, da nas zatirajo in preganjajo, še hinavsko hlinili. Slava torej tistim našim slovenskim možem, ki se niso dali po lepih besedah naših neprijateljev speljati na led!

Iz Št. Jurija pri Celovcu. (Ogenj.) Česar smo se bali, to se je vendar zgodilo. Ko smo prejeli nekaj grozilnih brezimnih pisem, v katerih se nas opozarja na ogenj v naši vasi gotovo do vsakoletnega žegnanja, smo se takoj začeli posvetovati, kaj je treba v tem slučaju ukreniti. In res sklenili smo bili, da naj po noči dva naša vaščana strogo pazita na to, da bi kak lopov ne zasmodil kakšno bajto. Dne 7. t. m., okolu 1/2 9. ure zvečer, pa zagrmí najedenkrat tužni glas: „V vasi gori!“ in kliče ljudi skupaj na pomoč. Gorela je šramba gradú barona Reyerja. Tukajšnje gasilno društvo je bilo takoj na lici mesta, in iz Celovca je prihitela požarna bramba z nebrojnim številom radevednih ljudi. Hitrosti in spretnosti naših vrlih gasilcev se je posrečilo, omejiti ogenj, da se ni razširil po vasi. Velika ploha je tudi nekoliko pomagala in dušila ogenj. Da bi skoro že djali pod ključ tega hudobneža, ki nas vsako leto ob tem času vznemirja s takimi stvarmi!

Iz Tinj. (Godovanje.) Lep dan je bil 10. t. m. Zbralo se je blizu 30 národnjakov, duhovnikov in posvetnjakov, da se poklonijo in čestitajo starosti koroške duhovščine, vrlemu rodoljubu in iskrenemu národnjaku, mil. gospodu proštu Lovru Serajniku, ob njegovem 89. imendanu. Iznad visokega župnišča in raz cerkvenega stolpa plapolale so zastave v papeževih, avstrijskih, slovenskih in koroških barvah, katerih pomen so nam pri obedu gospod slavljenec kaj lepo razložili. Občudovali smo kakor prejšnja leta tudi letos mladeniško čilost, duhovito bistroumnost in neoslavljen spomin odličnega slavljenca. Navduševali smo se za sveto našo stvar, gledajoči vstrajno delovanje in radodarno požrtvovalnost staroste koroških Slovencev. Zasluge njegove sicer niso si pridobile milosti v visokih krogih, a lepše nego zlati križci in svetinje se svetijo njegove čednosti, ki so nam mlajšemu zarodu pravi uzori plodonosnega delovanja. Samo ob sebi je torej razumevno, da so te misli izražale napitnice raznih govornikov, katerih se je oglašalo čim dalje tem več. In preč. gospod slavljenec je odgovarjal napitnicam s tako dostipnostjo in tako logičnimi besedami, da smo poslušalci kar strmeli. — Ker so sedeli med gosti tudi odlični

zastopniki sorodnih nam bratov Hrvatov, Čehov, Poljakov, prestopili so govorniki kmalu meje slovenskega ozemlja, in izpregovorila se je marsiktera lepa in iskrena beseda v pozdrav predragih gostov. Da se pa spoji koristno s prijetnim, spomnili smo se tudi velikovške šole, in navzoča zastopnica nežnega spola nabrala je lepo svoto za ta važni namen. Ko smo se proti večeru poslavljali od ljubljene našega Lovrenca, rekali so vsakemu: „Letos smo se zadnjikrat videli“, a odgovarjali smo jim jednoglasno: „Še mnogaja leta! Ad multos annos!“

Iz Libuč pri Pliberku. (Naša kužna bolezen.) Malokdaj se kaj čita v dragem „Miru“ o naši prijazni vasi, a kedar nam donese ta list kak glas o nji, tedaj je gotovo kaj važnega. Dosti pa tudi ni poročati o nas, saj je naše življenje vse tako vsakdanje, da ga ne spravi z lahka kak dogodek iz navadnega tira. A letošnje poletje nas je zadela huda nesreča, tako, da je opazovati pri nas vse drugo gibanje, kakor običajno. Že celo poletje so bolehalo ljudje, nekteri hujše, nekteri manj, tako, da je nam v tem času, ko je največ dela, časih hudo primanjkovalo ljudij. Posamezni slučajji boleznij postajali so vedno bolj pogosti, vedno več ljudij mora popustiti delo in se vleči, ker so tako slabi, da jih jedva noge nesó. Vsak dan se vidi gosposki voz v naši vasi, ki vozi mestnega zdravnika od hiše do hiše. Bolezen se razširja tako hitro, da ni skoraj hiše v vasi, kjer bi ne imeli po več bolnikov. Povprašujemo zastoj, kakšna bolezen je to; pravega imena ji nihče ne zna dati. Ljudstvo pravi, da je to huda vročinska bolezen ali legar (typhus), drugi zopet trdijo, da je tako huda hripa ali influenza. Istina je, da vlada pri nas prava kužna bolezen in da se razširja vedno bolj in bolj po okolici. Bojé se nas povsod, ker mislijo, da, kamor dojdemo, donesemo i bolezen; zato plibeški trgovci pridno s karbolom napajajo svoje prodajalnice, menéc, da se bode s tem, vse zabranilo. Naj si bode pa temu kakor hoče, ali se bolezen zanese i v naše pliberško mesto ali ne, to ni tolikega pomena, kakor dejstvo, da naši ljudje silno trpé, da trpi ž njimi pa tudi celo kmetijstvo, ker mu nedostaja močij, ki so potrebne, da se vzdržuje na tej stopinji, kakor dosedaj. Kajpak, da tudi naše mošnje silno trpé, ali vse bi človek prezrl, da bi le kaj pomagalo. Edina tolažba je še to, da ne umrje dosti ljudij na tej bolezni, ki se javlja posebno v driski, trganju in nenavadni slabosti, ktera izhaja iz tega, ker manjka vsakemu bolniku popolnoma tek, nasprotno jih pa muči huda žeja. In ravno to je najbolj škodljivo, ker nimamo prave pitne vode; voda iz potoka ni pitna za ljudi in je po neskrbnosti ter nemarnosti tukajšnjih prebivalcev polna gnilih tvarin in škodljivih primesij; kajti ne le, da se ob vsem njegovem tiru perejo brez vse skrbi najbolj umazane cunje, v njem so se našli tudi ostanki gnjivočih živalij, ki jih brezbrizni ljudje mečejo v vodo. Taka voda človeku seveda ne more hasniti, a studenčnice nimamo. Edina pomoč bila bi ta, da se voda poprej skuha, potem shladi in taka pije, kajti s tem se zaterejo vse škodljive tvarine v nji. A ker naši ljudje niso dosedaj bili tega vajeni, se bodo i v bodoče težko dali do tega pripraviti. Če jim je pa zdravje mar, se bodo pač morali ukloniti pametnim nasvetom. Cela okolica trpi vsled te bolezni, najbolj pa mi Libučani. Navzlic temu ni upati, da bi se kmalu premenilo. Poleg precej slabe letine doletel nas je še ta križ, toda tudi tega bo treba prestati. Hudo je za vsak kraj, kjer manjka dobre vode. To čutimo letos prav bridko. Ljudje, ki so tako brezbrizni, da jo kvarijo še sami v svoji nemarnosti, naj si vzamejo ta slučaj za dober opomin, koliko nemarnost jednega človeka škoduje celemu kraju. Slavno e. kr. vlado pa opozarjamo, da se tudi za nas malo pobriga, da dá te nezdrave razmere preiskati in odstraniti ter na kak način potrebno ukrene, da pridemo tudi mi do boljše in zdrave pitne vode, inace ta bolezen nikdar ne bode ponehala.

Iz Prevalj. (Kaj je novega pri Fari?) „Gori, gori!“ to slišimo zdaj skoro vsaki teden, in sicer navadno v nočéh od torka na sredo. Zares čudno! Najprej je pogorel p. d. Perovec v Farni vasi, za njim posestnica Maravšek, nekaj časa potem je zločinec zažgal skladišče za oglje, a zapazili so ogenj in ga vdušili o pravem času. — Zadnji teden pa je gorelo na Lješah pri gospej Meisterl. Prebivalci živé v velikem strahu, majhna naša e. kr. žandarmerijska postaja je neizdatna, tako, da smo primorani, vsako noč sami na straži stati. — Nedavno so bili tukaj zbrani učitelji celega okraja pri takozvani „konferenciji“. Konec je seveda — in tega jim tudi ni v zlo šteti — majhna veselica, h kateri so se polnoštevilno zbrali pri „Uranšek-u“. Pride pa neki ubogi starček in začne svoje orgle vrteti. — Kaj smo čuli? — Oh, ubogo uho! — čuj — in otrpni! — „Lueger mars“ jim zaigra ta nesrečni človek. Seveda nastane na to grozno razburjenje, kteremu je sledila prepoved, da tega „marša“ ne sme več igrati, ako hoče, da ga bode

slavna družba podpirala. — A neka gospa iz Dunaja, ki vidi to čudno ravnanje vzgojevalcev naše dece, pravi odločno: „Dobro, sedaj ste igrali Luegerjevo koračnico učiteljem na ljubo, za to so vas plačali; sedaj jo pa meni na ljubo zaigrajte, zato vas pa jaz plačam“. Kaj se zgodi? Zbrani učitelji hitro vprašajo, koliko velja cela inštrumentacija „der Walze des Luegermarsches“, ker jo hočejo kupiti samo zaradi tega, da bi je več ne igral. — „Ja, nekaj čez devet goldinarjev,“ je odgovor. To je vendar nekoliko „c“ več, kakor se pri nas pravi, in oni vtihnejo. Vrla Dunajčanka pa pravi: „Gospodje! Jaz ne pustim igrati te koračnice, če dá vsak od vas 10 krajcarjev za reveža godca.“ Ta je obveljala, in gospoda je bila potem zopet zadovoljna. —j.

Iz Vrbe. (Naše letovišče v črni luči.) Gospod urednik, gotovo vas bode zanimalo, če povem in napišem par besedij od našega kraja. Smejati sem se namreč moral ob prihodu tistih visokih nemških gospodov, ki so neki za več dnij prebivali v Celovcu in od tam dné 6. t. m. prišli tudi k nam na izlet. Ker se jim je na vsak način moralo pridružiti nekaj ljudij, ki ne vedó, kako bi dragi čas drugače obrnili, bila je nastala za tukajšnje razmere v našem, sicer slovitem letovišču prava gnuječa. Vse je bilo polno in natlačeno. Ljudje so se skoro topli za to, kdo bo kaj dobil, in tako naj vam povem, da je pri takšnem navalu veljala jedna porcija svinjine 60—70 kr., jeden zrezek (Schnitzel) pa 1 gld.; o pijači bi bilo odveč govoriti, kajti, kar je bilo tu skupaj zlito, to že več piti nihče ne more, kdor nima „kosmata“ želodca. Ali izpilo se je vse. Dobro bi bilo, če bi o tem kak strokovnjak kaj poročal. In taka „brozga“ s polovico napolnjenim vrékom je stala celih 18 kr.! Marsikdo se je kar za glavo prijel in čudil takemu nečloveškemu odiranju ter „vzorni“ postrežljivosti vrbskih restavracij. Tu se pač v najlepši luči kaže, kaka je tista proslavljena gostoljubnost, o kateri le prepogostoma pišejo nasprotni listi. Ako so naši Nemci že proti svojim rojakom tako odurni, kolikoli manj gostoljubni so potem šele proti slovenskim gostom. O tem bi se dalo še več pisati, in pokojni češki državni poslanec, gosp. K. Eim, ki je vsako poletje zahajal na naše vrbsko jezero, bi vedel posebno o jednem naših „gostoljubnih“ krčmarjev gotovo še kaj več povedati. Ta ga je kratko malo s svojo nemško neotesanostjo pregnal iz Vrbe samo zavoljo tega, ker ni mogel poslušati češke govorice, denar pa je prav rad od njega jemal. Res lepi patrijoti so ti naši vrbski Nemci; s takim postopanjem našemu letovišču gotovo ne bodo pridobili dobrega imena.

Iz kanalske doline. Dnó 14. t. m. je umrl veleč. g. zlatomašnik Janez Einspieler, vpočkjeni župnik v Ukvah. Rojen je bil dné 31. decembra 1819. l. v Svečah, v mašnika posvečen dné 31. julija 1844. l.; pastiroval je tedaj celih 53 let, in sicer kot kaplan v Naborjetu in v Borovljah, kot farni oskrbnik na Golšovem in v Št. Juriju na Vinogradih, kot župnik v Čačah, v Šmarjeti-Rožni, v Grabštanju in od l. 1883. v Ukvah. Pogreba so se dné 17. t. m. udeležili vsi dušni pastirji kanalske dekanije, zastopniki beljaške in spodnjeziljske dekanije in štirje duhovniki-sorodniki iz sveške fare. Cela ukovska fara, ondotna požarna bramba, šolska mladina pod vodstvom gg. učiteljev je spremila svojega nekdanjega dušnega pastirja k večnemu počitku ter po mnogobrojni udeležbi očitno pokazala, kakó je spoštovala blagega pokojnika. Naj počiva v miru!

Izpod Triglavskih Vrat, 15. t. m. Naši koroški Slovenci nimajo dovolj prilike, občudovati krasote drugih slovenskih pokrajin. Tem rajši smo pohiteli mi, ko se nam je nudila prilika v našo divno Gorenjsko, kjer se razprostira pred našimi očmi cela vrsta krasnih in veličastnih vrhov kranjskih planin. Ravno v tem, ko sedimo tik pod Triglavom, kterega vrh obseva zahajajoče solnce ter pošilja svoje pozdrave tudi daleko od tod bivajočim slovenskim bratom onstran Karavank, se spominjamo blagim spominom, uživajoči ugodnosti, ktere nam nudi slavnoznana planinska kočja našega prezaslužnega očeta slovenskih gorâ, velikega dobrotnika tukajšnjega prebivalstva in ljubljence vseh slovenskih hribolazcev, ki se imajo njemu zahvaliti za premnogo ugodnostij na svojih težavnih potih, Vas slovenskih Korotancev ter Vam kličemo izpod triglavskega skalovja gromoviti „živio“ s pozivom, da pridete i Vi semkaj in občudujete z nami kras naše slovenske zemlje. — Preč. g. župniku Aljažu pa zapišemo v spominsko knjigo, ki se nahaja v njegovih kočih na slavnoznanih Vratih nastopne skromne vrstice:

Skalovje diči našo domovino,
In vmes prostira se zelena plan;
Oko hiti na krasno nam planino,
Potem ozre se v lepo spet ravan.

Tu rod naš mili nam živi in biva,
Ki Tebi toliko zaslug zanj gré,
Tu potnik trudni lahko zdaj počiva,
In kjer je bil, nazaj oko se vpré.

Mogočni vrh visokega Triglava
Pregleda komaj svet, kjer sluješ Ti,
Kjer gostoljubnost Tvoja se poznavá,
O Tvojih se zaslugah govori.

Pozdravljen srčno z gôr nam visočine,
Živel nam dolgo dični naš Aljaž,
Sin slavni lepe naše domovine
In pevec naših hribov, ponos naš.

V. L-t.

S. K-j.

Iz Ljubljane. V Vašem cenjenem listu ste se tudi ogrevali za vseslovenski shod, kteri je v sedanjih kritičnih trenutkih uprav potreben. Vse se zbira, vse nam vojno napoveduje, in Slovenec naj bi miroval. Zadnji sestanek slovenskih in hrvatskih poslancev se je tudi izrekel za tak vseslovenski shod in se je takoj izvolil poseben odsek izmed državnih poslancev, ki stanujejo v Ljubljani. Dnó 4. t. m. se je ta odsek sešel in se také-le sestavil: Predsednik g. dr. Ivan Šusteršič, podpredsednik g. dr. Andrej Ferjančič; tajnik in blagajnik pa g. dr. Ignacij Žitnik. Ta pripravljani odbor se je načeloma izrekel za to, da se shod vrši v prvi polovici meseca septembra, in da govori jeden štajerskih poslancev o štajerskih razmerah, jeden koroški o koroških, po jeden primorskih o primorskih, in jeden istersko-hrvatski o ondotnih razmerah. Veseli smo nad delom, ki se nahaja v rokah naših gg. državnih poslancev. Bog ga blagoslovi, ker pravična stvar mora zmagati.

Glasovi nasprotnikov.

Naši sosedi Nemci, ki so nedavno pripovedovali na onem „parteitagu“ v Celovcu, da hočejo živeti v najlepšem prijateljstvu tudi z nami, spreminjajo vsak dan drugače svojo barvo, kakor tista žival, ki se jej pravi kameleon. Imajo namreč hudo in veliko jezo nad nami, ker smo jim pri zadnjih državnozbornih volitvah odvzeli jeden mandat, kar še vedno ni dovolj pravično, kajti po številu bi prebivalstva morali imeti koroški Slovenci najmanj tri zastopnike v državnem zboru. Ker so se v zadnjem času jeli zavedati mladi in stari svojega slovenskega pokolenja in pa, ker nam je bila sreča nekoliko mila, smo s pomočjo par krščansko-mislečih in pravičnih nemških volilnih mož zmagali. Od meseca marca pa do danes se naši oholi in prevzetni Nemci niso mogli potolažiti vsled prevelike izgube. Sedaj ne morejo trditi, da je Koroška le nemška dežela, kar ti mogočnejši le preradi vedno ponavljajo. Posebno pa blatijo in obkladajo z raznimi neslanimi šalami in dovtipi našega izvoljenega državnega poslanca, preč. gosp. kanonika Lamberta Einspielerja. Čitatelji „Mir“-ovi bodo gotovo tudi poznali nemški listič „Freie Stimmen“, ki se jim po navadi vsiljuje, kedar stopijo v kako gostilno po mestih na Koroškem. To proti nam Slovincem, kakor proti vsemu, kar je le kaj slovenskega, naperjeno ostudno nesnago, ki blati tudi poštene katoliške može, večinoma spisuje mož, ki stanuje pod stekleno streho. Preveč bi porabili dragega časa in tudi papirja, če bi hoteli vse navajati iz tega lističa, kakó slika svojim bralcem nas in nas predstavlja kakor manj vredne ljudi. Nočemo našim naročnikom polniti tega lista z raznimi bedarijami in nezmiselnostmi, ker bi jih preveč razburili. Teh „Freie Stimmen“ sestrica pa so beljaške „Kärntner Nachrichten“, ki posebno razsajajo in se ponujajo po spodnjem Koroškem. Ne bomo, kakor že rečeno, se prepirali po nepotrebnem in bôdli z bikom, ki nam nastavlja svoje rogove, temveč priporočali bi našim vrlim somišljenikom, naj nikar takih listov niti v roke ne jemljó, še manj pa poslušajo.

Ne samo po časopisih nas zasramujejo in se norčujejo iz nas, ampak tudi po shodih, ki jih sedaj prireja nemška „ljudska“ stranka po Koroškem. Posebno jih skominja okraj Feldkirchen, kajti ravno iz tega okraja so nekteri volilni možje bili pomagali našemu kandidatu do zmage. Sedaj se jim prilizujejo in laskajo, da bi jih zasé pridobili. Dnó 8. t. m. je bil v Črni ob osijaškem jezeru volilni shod te stranke, na katerem je poročal državni poslanec Černik. Vprašajmo pa naj se, kaj pa je vendar ta stranka, h kateri pripada tudi Černik, storila, oziroma doseгла v državnem zboru. Prav nič, čisto nič ni storila koristnega, še manj pa doseгла, kakor nekoliko stolov, miz itd. je stolkla, kar bode konečno zopet šlo iz žepa našega kmetatrpinca. S svojim uprav barabskim postopanjem so še to preprečili, kar so drugi poslanci predlagali. Tako je naš slovenski poslanec, preč. g. Lambert Einspieler, bil meseca majnika predlagal, naj se kmetom, ki so bili poškodovani po letošnjem snegu, pomaga iz državne blagajnice. Za take koristne predloge so ti ljudski hinavci imeli kosmata ušesa in še dalje in dalje razbijali po pultih in mizah, dokler jih vlada ni poslala vse skupaj domov. Zdaj se pa k tebi, ubogi kmet, hodijo laskat in ti praviti, kaj da so vse lepega pridobili zate. Zapodi jih tudi ti od sebe proč in reci, da jih ne poznaš.

Našega vzornega in delavnega prvega slovenskega državnega poslanca na Koroškem, gosp. ka-

nonika Einspielerja, pa ti naši nasprotniki obdelujejo, ker se je bil dne 30. julija podal k sestanku slovenskih in hrvatskih državnih poslancev v Ljubljano, kjer je zastopal le on 120.000 koroških Slovencev in ondi lahko razložil, kakšne nečloveške krivice se godé nam koroškim Slovincem. Zaradi tega letajo neprestano okrog Feldkirchen-a, da bi zvito izvalili volilce na svojo stran. Mi mislimo, da če so možje značajni, se ne bodo dali preslepiti in ovreči to, kar so jedenkrat za dobro in pravično spoznali. Sicer se pa mi toliko ne bojimo morebitne omahljivosti teh volilnih mož, ker upamo, da bodemo prihodnjé v vseh slovenskih postojankah sijajno zmagali. Da se razumemo!

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Bolgarski ministerski predsednik Stojlov je govoril nasproti koburškemu dopisniku nemškega lista „Berliner Localanzeiger“ besede, ki so za Avstrijo zeló razžaljive. Bile so objavljene v imenovanem časniku. Dosedaj niso bile preklicane, akoravno je Stojlov bil pozvan, naj se izjavi, ali jih je res govoril ali ne. Razmere med Avstrijo in Bolgarsko postale so zavoljo tega precej napete. Avstro-ogerski zastopnik je zapustil bolgarsko glavno mesto ter se podal za „nedoločén“ čas na dopust. — Zbornica ogerskih poslancev je preložena do 27. septembra. — Tekom meseca septembra nameravajo češki socijalni demokratje obeh národnostij prirediti veliko demonstracijo v Pragi, ktera bo naperjena proti národnostnem boju na Češkem.

Druge države. Španski ministerski predsednik Canovas postal je žrtva anarhistov. V „Santa Agueda“, majhnem kopaljšču blizu Št. Sebastijana, kamor se je nedavno podal, ustrelil ga je nekdo. Krogle so mu prodrle glavo in prsi. Morilec so takoj prijeli. On je rodóm Lah, 36 let star, in se imenuje Michele Angiolitto. Bil je že prej večkrat kaznovan. Ta umor je napravil v vladnih krogih veliko zmešnjavo, ker za ministerskega predsednika ni sposoben vsak mož. Vojska na Kubi in na Filipinih, domá v deželi pa anarhisti in revolucionarji delajo vladi velike sitnosti. Položaj za Špansko je jako resen. — Nemški cesar Viljem je bil pred kratkim gost carja Nikolaja. — Nemški državni koncelar Hohenlohe baje odstopi sredi meseca septembra. Naslednik mu utegne biti general Walderse.

Novičar.

Na Koroškem. (Obstrukcija) je najnovejšje zdravilo ali medicina, s katero skušajo posebno koroški Nemci lečiti bolno Nemštvo ali prav za prav na kant idoče dosedanje nemško gospodarstvo. Tiste borne jezikovne naredbe na Češkem in Moravskem, po katerih bi morali vsi uradniki znati oba ondotna deželna jezika, jim belijo noč in dan glavo, in premišlujejo kakó bi jih odpravili, dasiravno se je sam naš presvitli cesar izrekel, da so pravične in potrebne. Zmislili so si, da naj občine ustavijo vsa prenešana dela, to se pravi, one ne marajo vsprejemati nobenih vlog in tudi denarja ne, kar ne spada v občinski delokrog. Nekaj takšnih svojeglavnih občin smo že bili omenili. Zadnje dni se je njim tudi pridružil občinski svet v Grabštanju pri Št. Petru, torej skoro v čisto izključno slovenskem kraju. Da je kdo ondotne svetovalce za tak sklep pridobil, moramo le obžalovati; slovenski kmetje pa naj hodijo k oddaljenemu okrajnemu glavarstvu. Mi Slovenci ne smemo mirovati in zahtevajmo take pravične naredbe, kakoršne so se izdale za Češko in Moravsko, tudi za naše slovenske kraje. Slovenski občinski zastopi torej na noge!

* V Vetrinju sta se ponesrečila pri šolski stavbi dva italijanska delavca, oče in sin. Oče je umrl v malo trenutkih, sin je bil samo lahko poškodovan. — Kranjski pešpolk št. 17 je praznoval tukaj v Celovcu dne 8. t. m. obletnico bitke pri Jajcih v Bosni. Ob 5. uri zjutraj je bila budnica, ob 8. uri sv. maša, popoldne pa streljanje za dobitke. — V nedeljo 8. t. m. hotel je „Deutscher Volksverein“ v Celovcu napraviti zborovanje županov, da se pogovorijo, ustaviti delovanje v prenešenem delokrogu, pa deželna vlada je to prepovedala. — Na Žih-poljah bila je žena čevljarja Jakoba Hedenika od strele poškodovana. — Po uradnih poročilih od 10. t. m. je Koroška dežela sedaj prosta živinske kuge. — V Naborjetu je utonila neka ženska v Beli. — Pri Volsbergu je strela ubila dve osebi. — V Šmarjeti v Rožu umrla je žena občespoštovanega posestnika in načelnika Ciril in Metodove družbe L. Voltija.

Na Kranjskem. Kranjska stavbinska družba namerava zgraditi v Ljubljani električno železnico. — V vasi Ravne nad Cirknem zgorelo je dne 7. t. m. sedmim posestnikom 13 poslopij. Tudi streha na zvoniku je zgorela. — Dne 4. t. m. so ulomili

tatje okno pošte v Vinici in odnesli blagajno. Nekaj dni predno je bila viniška pošta okradena, prišlo je ob prvem večernem mraku osem hajdukov ali tolovajev k dobre četrt ure od Lukovega Dola oddaljenemu gostilničarju Geriču. Zahtevali so od njega novce. Dal jim je 300 gld. Snedli so pečenko in odnesli nekaj steklenic žganja. Ob istem času ste bili po noči okradeni dve prodajalnici onostran Kolpe. O hajdukih ni nobenega sledú. Strah pred hajduštvom je velik. — V Zaploni pri Vrhniku se je dozidala nova cerkev. — Češki gostje, ki so se udeležili nedeljske slavnosti v Celju, so se ustavili tudi v Ljubljani in v Trstu, koder so jim Slovenci in Hrvatje priredili časten vsprejem.

Na Štajerskem. V Celju vršila se je dne 7. in 8. t. m. slavnost slovesne otvoritve „Národnega doma“ in blagoslovljenja nove zastave celjskega „Sokola“, o kateri poročamo na drugem mestu. — V Mozirju delili so mil. knezoškof dr. Napotnik zakrament sv. birme. Birmanih je bilo 240. — Znan posnemalec rajnega Kneipp-a, g. J. Simoni, priredil je v Bistrici pri Lembahu nad Mariborom solnčna kopaljšča. — Dne 4. t. m. je v Radvanju pri Mariboru padel v ribnjak 7letni deček Marček Gričnik ter utonil. — Teden prej je posestniku Orniku v Slivnici vlak raztrgal dva lepa vola in voz.

Po drugih deželah. V Kraljevem Gradcu se bo vršil dne 22., 23. in 24. t. m. češki katoliški shod. Ob enem bo zborovalo novoustanovljeno učiteljsko društvo, ktero že sedaj srdito napadajo liberalni listi. — Na Zlobnu, kake tri ure od Reke, treščilo je v zvonik ravno med sv. mašo. Bil je delavnik, a bilo je vendar precej ljudij v cerkvi. Enega je ubilo, nekoliko jih hudo ranilo. — Občinski svet na Dunaju je sklenil darovati 50.000 gld. za ponesrečence po povodajih. — Sv. oče so vsprejeli nedavno 1100 francoskih romarjev v cerkvi sv. Petra ter jim podelili apostolski blagoslov.

Naznanilo.

— Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico v temu mesecu ne bo imelo zborovanja radi birme in cerkvenega posvečevanja. — Shod meseca septembra bo se pravočasno naznanil, in prosimo že danes za obilo udeležbo.

Listnica uredništva.

Č. g. J. S., vikar v B. Na Vaše vprašanje Vam naznanjamo, da se Slovenci v Beljaku zbirajo vsak torek zvečer v gostilni „pri Brunner-ju“, koj za cerkvijo od glavne ceste na desni strani.

Naznanila.

Garantirano pristni gorenjski brinovec

je dobiti v vsaki meri in vsak čas pri Antonu Jamar-ju, kuharju brinovca in posestniku na Bledu (Veldes) na Kranjskem. — Cena in vzorec zastoj na zahtevanje.

C. in k. dvorna tovarna za orglje bratov Rieger

v Krnovem (Jägerndorf) avstr. Šlezija, podružnica v Budimpešti VII., Garay-utca št. 48 v lastni hiši. Dobre cerkvene orglje po cení z zelo ugodnimi pogoji. Ceniki zastoj.

Lepo posestvo,

novo zidano, ob državni cesti proti Št. Jakobu, pol ure od Celovca, pripravno za mlekarstvo, se z jako ugodnimi plačilnimi pogoji po cení prodá ali dá v najem. — Več pové pisarna Matija Christof-a, v Celovcu, Paradeisergasse 6.

Velika zaloga kovanih železnih cevij za vodovode

po tovarniških cenah pri Konradu Proschu v Celovcu, tovarna za kmetijske stroje.

Gostilna „Buchenwald“

ob Vetrinjskem obmestji in Št. Rupertske cesti priporoča kmetom svoje

velike in lepe hleve.

Tudi so tam po cení jed in pijača.

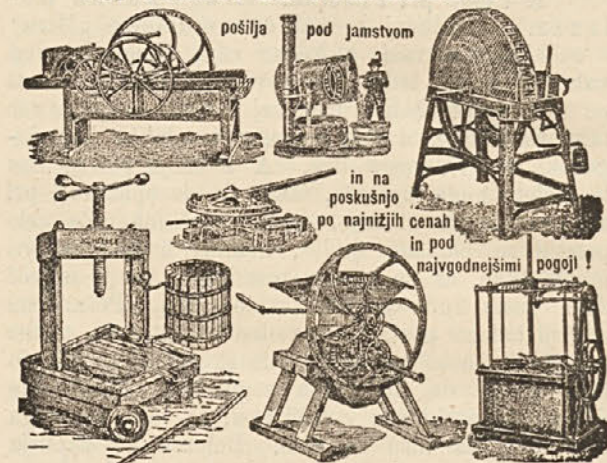
Lepo stanovanje proti plači 1 gld. na mesec oddá neoženjenemu krojaču ali kaki šivilji Franc Štifter p. d. Lorber v Libelčah na Koroškem.

V vsakem poštnooddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsako vrsto stroja. Mogate ilustrovati 192 strani obsejni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ
Praterstrasse 49.
Preprodajatelj se iščeja.

Pivovarna kneza Adolfa Jožefa Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice šte. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem

R. Kokl.

Kdo pije

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani stroje tudi po cení popravilja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi dosedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški bolezní v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljše zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštnine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilgel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.